

Behovsbedömning

Vårt diarienummer
SPN 2015/0077 214

tillhörande detaljplan för fastigheterna

Smaragden 1 och 2, Safiren 1 och 2 samt Topasen 1 och 2

med närområde inom Vilbergen i Norrköping

den 26 november 2018

reviderad den 23 maj 2019

ANTAGANDEHANDLING

Antagen i KF: 2019-09-30, § 133

Laga kraft: 2020-09-30

Genomförandetidens sista dag: 2030-09-30

Behovsbedömningens syfte

Enligt 6 kapitlet 11 § miljöbalken (MB) ska kommunen göra en miljöbedömning när en detaljplan eller ett program ska upprättas eller ändras. Miljöbedömningens första steg, *behovsbedömning*, ska avgöra om detaljplanens, programmets eller ändringens genomförande medför en betydande miljöpåverkan. Om så är fallet ska en miljökonsekvensbeskrivning göras.

Om en verksamhet enligt 7 kapitlet 28a § miljöbalken kräver tillstånd eller om planen förutsätter verksamhet enligt förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar, bilaga 2, 3 och 4, antas planen alltid medföra betydande miljöpåverkan.

Bedömningarna är preliminära. Ny kunskap som tillförs planarbetet kan innebära att bedömningarna måste omvärderas.

Motiverat ställningstagande

Detaljplanens genomförande bedöms inte medföra en betydande miljöpåverkan varför en miljökonsekvensbeskrivning inte behöver upprättas. Sammantaget kommer planens genomförande att ha en positiv påverkan då utvecklingen av området leder till ett bättre utnyttjande av befintlig infrastruktur och bättre hushållning av mark.

Detaljplanens syfte

Syftet med detaljplanen är att utveckla planområdet genom att komplettera befintliga bostadsområden med i huvudsak fler bostäder. Detaljplanen ska möjliggöra en blandad bebyggelse med variation i byggnadernas arkitektur och gestaltning, stadsmässiga trafiklösningar och tillgängliga och kvalitativa grönområden.

Behovsbedömning

Kriterier	JA	KANSKE	NEJ	Kommentar: Är påverkan positiv eller negativ? Hur kan effekten mildras?
PÅVERKAN PÅ MILJÖ- OCH FOLKHÄLSOMÅL				
Nationella och regionala miljömål	x			<p>Eventuellt både positiva och negativa påverkan. Utbyggnad och upprustning av gång- och cykelvägar och bättre användning av befintlig kollektivtrafik kan leda till minskade luftföroreningar samtidigt kan ökad personbilstrafik leda till mer luftföroreningar. Ett nytt dagvattenhanteringssystem inom planområdet minimerar utsläppen av skadliga ämnen till Ljurabäck. God hushållning av mark och vatten kommer att gynnas. Flera typer av bostäder kan erbjudas som har nära till kollektivtrafik, gång- och cykelvägar, grönområden och service. Ökat buller från trafik kan ha en negativ påverkan, dock kommer byggnaderna att utformas för att ge goda ljudmiljöer och minimera bullerstörning. Planens genomförande bedöms sammantaget att ha en positiv påverkan för miljön.</p>

Miljöorienterade mål i Norrköpings kommuns aktuella budget	x		<p>Positiv påverkan. Detaljplanen ger möjlighet för uppförande av cirka 640 nya bostäder i ett centrumnära område. Förtätning sker i kollektivtrafiknära läge. Bostäder placeras inom nära gångavstånd till förskola. Gång- och cykelnätet byggs ut, vilket underlättar resor med cykel och till fots. Genomförandet av planen möjliggör en bostadsnära parkmiljö som kommer att omfatta rekreation och lek. Dagvattennätet dimensioneras för 20-årsregn. Området planeras för att hantera extrema regn.</p>
Nationella folkhälsomål		x	<p>Bedöms inte strida mot de nationella folkhälsomålen. En bullerutredning har tagits fram under samrådsskedet för att visa hur kraven som ställs i förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader kan klaras. Bullerutredningen har kompletterats inför antagandet. Med de åtgärdsförslag som utredningen redovisar kommer lagkraven för trafikbuller att uppfyllas, se <i>Trafikbullerutredning, Norra Vilbergen Norrköping</i>, Soundcon, rapport: 12257-17062800, rev3. 2019-03-18</p>

PÅVERKAN PÅ LAGSTIFTADE SKYDD				
	<i>J</i>	<i>K</i>	<i>N</i>	
Riksintressen: 3 och 4 kapitlet MB om hushållning av mark och vatten	x			Påverkas positivt då det byggs i områden som redan är bebyggda. En förtätning av planområdet bedöms vara god hushållning med markresurser.
5 kapitlet MB om miljö kvalitetsnorm (luft, vatten eller mark)			x	Ingen negativ påverkan. Enligt gjord luftutredning kommer miljö kvalitetsnormerna för utomhusluft inte överskridas. Miljö kvalitetsnormerna för vatten bedöms påverkas positivt då dagvattnet fördröjs och renas innan det når recipienten Ljura bäck. Föroreningsmängden i dagvattnet efter exploatering kommer att minska med 50-60 procent för de flesta parametrar, jämfört med den nuvarande föroreningsbelastningen.

Rev.

7 kapitlet MB om skydd (Natura 2000, naturreservat, kulturresevat, landskapsskydd, biotopskydd, strandskydd, skyddsområde för vattentäkt)		x	En naturinventering har gjorts som redogör för värdefull natur inom planområdet. Naturen i området består i första hand av skogsområden i nordsluttning mot Söderleden, parkliknande miljöer på kvartersmark och enkelsidiga trädalléer som planterats då området exploaterades på 1960- och 70-talen. Naturen har klassificerats i fyra klasser 1-4, där 1 är högsta naturvärde och 4 innebär visst naturvärde. Inget område når upp till klasserna 1-2. Det finns ett antal träd som bedömts ha särskilt naturvärde, bland annat en poppel, en sälg och en asp i sluttningen mot Söderleden. Dessa kommer inte att påverkas av exploateringen. Exploateringen bedöms inte komma att skada trädalléerna i området. Dessa skyddas av det generella biotopskyddet.
9-15 kapitlet MB (tredje avdelningen) om anmälan eller tillståndsprövning (täkt, avfall, farligt material et cetera)		x	Ingen negativ påverkan.

Fornlämningar och byggnadsminnen			x	<p>En arkeologisk utredning har gjorts för att utreda om det finns synliga fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar belägna inom området. Utredningen visar att inga registrerade fornlämningar är belägna inom eller i närheten av planområdet. I norra delen påträffades ett par övriga historiska lämningar i form av två stenbrott, en husgrund samt två stenmurar som är sentida. Av dessa kommer förmodligen ett föremål att påverkas av exploateringen. Objektet är övergivet så pass sent att det inte skyddas enligt kulturmiljölagen. I samråd med länsstyrelsen har det konstaterats att inga ytterligare arkeologiska utredningar behöver genomföras.</p>
FÖLJS KOMMUNALA RIKTLINJER				
	J	K	N	
Program	x			Inget program finns. Bedöms inte nödvändigt att upprätta.
Detaljplaner	x			Planområdet är planlagt sedan tidigare. Ny detaljplan ersätter gällande detaljplaner i den mån de berörs.

ÖP/FÖP	x		Stöd för föreslagen markanvändning finns i Norrköpings kommuns översiktsplan, antagen av kommunfullmäktige, 2017.
Dagvattenhantering	x		<p>En dagvattenutredning har gjorts med utgångspunkt från riktlinjerna. Ökat uppsläpp av dagvatten till det befintliga nätet och försämring av recipientens kvalitet får inte ske.</p> <p>Exploatering av planområdet leder till ökade dagvattenflöden, vilket kan leda till att det befintliga dagvattensystemet blir överbelastat eftersom det är dimensionerat efter andra krav. Det nya kommunala dagvattensystemet dimensioneras för att hantera 20-års regn. Rätt höjdsättning av de nya och ombyggda gatorna ska göras för att hindra översvämning och skador på ny bebyggelse vid ett 100-års regn.</p> <p>Ojämn belastning av det kommunala dagvattennätet kan minskas genom att dagvatten fördröjs och infiltreras inom kvartersmarken, se planbeskrivning avsnitt 4,7 Teknisk försörjning, <i>Dagvatten</i>.</p>

(Riktlinjer för) naturvårdsprogram	x			<p>En naturinventering har gjorts som redogör för värdefull natur inom planområdet. Naturen har klassificerats i fyra klasser 1-4, där 1 är högsta naturvärde och 4 innebär visst naturvärde. Inget område når upp till klasserna 1-2. Det finns ett antal träd som bedömts ha särskilt naturvärde, bland annat en poppel, en sälg och en asp i sluttningen mot Söderleden, dessa träd står utanför planområdet och kommer inte att påverkas av det föreslagna planförslaget.</p> <p>Exploateringen bedöms inte komma att skada trädalléerna i området. Dessa skyddas av det generella biotopskyddet och har säkerställts på plankartan.</p> <p>En komplettering till naturinventeringen som har gjorts innan granskningen föreslår kompensationsåtgärder för delen av naturområdet som kommer att påverkas vid genomförandet.</p>
Gemensam klimatvision Linköping-Norrköping			x	Bedöms inte påverkas. Följ kommunens riktlinjer.
PÅVERKAN PÅ MARK, VATTEN OCH ANDRA RESURSER				
	J	K	N	

Rev.

<p>Mark (föroreningar, erosion, skred, sättningar et cetera)</p>		x	<p>Ingen negativ påverkan.</p> <p>En översiktlig markmiljöteknisk undersökning gjordes innan granskningen som visade att det fanns områden inom planområdet där föreningshalter överskrider Naturvårdsverkets generella riktvärden för KM (känslig markanvändning) och i viss mån även MKM (mycket känslig markanvändning). En fördjupad undersökning gjordes innan antagandet, se planbeskrivningen sida 50 "Markföroreningar". Planbestämmelse som reglerar att startbesked för nybyggnation inte får ges innan markföroreningar har sanerats har införts på plankartan. På plankartan finns även upplysning om att innan markarbeten utförs ska en anmälan om avhjälpandeåtgärd lämnas till miljö och hälsa inom samhällsbyggnadskontoret i enlighet med 28 § förordningen (1998:889) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.</p> <p>Marken inom området består av ytligt berg eller berg-i-dagen och sandig morän enligt SGUs (Sveriges Geologiska Undersökning) jordartskarta. Lera kan förekomma. Inför granskningen gjordes en geoteknisk undersökning som redovisar förutsättningar för schaktning, grundläggning med mera.</p>
--	--	---	---

Vatten (flödesriktning, grundvattenkvalitet, vattentillgång et cetera)		x	<p>Detaljplanens genomförande bedöms inte ha en negativ påverkan på möjligheten att uppnå miljö kvalitetsnormerna (MKN) för aktuella vattenförekomster, vilken är Ljurabäck (SE 649488–152435). Ljurabäck har måttlig ekologisk status och ska enligt MKN för vatten nå god ekologisk status 2027. Åtgärder ska vidtas för att hantera dagvattenflöden och rening genom att dagvattendammar och utjämningsytor för dagvatten möjliggörs, se planbeskrivning avsnitt 4,7 Teknisk försörjning, <i>Dagvatten</i>.</p>
Luft och klimat (luftrörelse)		x	Ingen negativ påverkan.
Djurliv och vegetation (förändring av sammansättning eller antal, minskning eller införande av art. Skapas någon barriär? Påverkas biologisk mångfald?)		x	<p>Delar av naturområdet som enligt naturvärdesinventeringen hyser ”visst naturvärde” (klass 4) kommer att påverkas av exploateringen. En kompletterande naturinventering har gjorts innan granskningskedet med förslag på naturförstärkande åtgärder inom området som påverkas vid genomförandet. Det föreslås åtgärder för att återskapa, förstärka (”lika för lika” principen) och nyskapa naturvärden inom detta område, se planbeskrivningen avsnitt 4.3, Natur.</p>

Landskaps- och stadsbild	x			Positiv påverkan. Området karaktäriseras av stora öppna ytor. Delar av dessa kommer att bebyggas. Området kommer att få en tydligare stadskaraktär. Gröna och andra allmänna ytor kommer att utvecklas.
Miljöpåverkan från omgivande verksamhet			x	Inte aktuellt inom planområdet.
Transporter/kommunikation (minskning eller ökning, investering)	x			Genomförandet av detaljplanen kommer att leda till ökad fordons- och gång- och cykeltrafik inom området. Gator och gång- och cykelvägar kommer att upprustas till att ha kommunal standard. Sammanlagt kommer påverkan att vara positiv.
Rekreation	x			Planen medger en ny bostadsnära park med rekreativsmöjligheter för både barn och vuxna.

Rev.

Kulturmiljö		x	En antikvarisk inventering och klassificering av planområdet har gjorts. Utredningen har tagit fram en karta som visar en kulturhistorisk klassificering för grönytor, byggnader och stråk inom planområdet och har använts som underlag och vägledning i det aktuella planarbetet, se planbeskrivningen avsnitt 4.2 Bebyggelseområden, kulturmiljö. Befintligt parkeringshus inom fastigheten Smaragden 1 har klassificerats som klass 1 (byggnad av högsta värde) i utredningen. Kontoret i samråd och dialog med kommunens stadsantikvarie har gjort avvägningen att frånse denna klassificering och valt att bevara de andra kulturhistoriska värden inom området som utredningen påpekar såsom området grönytor, stråk och bostadsbebyggelse i en helhetsaspekt. På plankartan har varsamhetsbestämmelse införts vid ändring av fasad för befintliga byggnader som bör behandlas varsamt och med lämplig färg och materialval i samband med reparation, ombyggnad och tillbyggnad.	
Brukningsvärd jordbruksmark			x	Inte aktuellt inom planområdet.
Nuvarande mark- och vattenanvändning	x			Detaljplanen syftar till att huvudsakligen möjliggöra fler bostäder. Vilket i hög grad är i linje med gällande detaljplaner.

Icke förnyelsebara naturresurser			x	Inte aktuellt inom planområdet.
----------------------------------	--	--	---	---------------------------------

PÅVERKAN PÅ MÄNNISKORS HÄLSA				
	J	K	N	
Ljus (bländande ljussken)			x	Inte aktuellt inom planområdet.
Luftkvalitet (föroreningar, lukt, partiklar)			x	Enligt luftutredningen som har gjorts kommer miljökvalitetsnormerna för utomhusluft inte överskrids.
Buller och vibrationer		x		Delar av bostadskvarteren utsätts för bullerstörning från Söderleden, Gamla Övägen och Vilbergsgatan. En bullerutredning togs fram inför granskningen för att visa hur kraven som ställs i Förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader klaras. Bullerutredningen har kompletterats inför antagandet, se planbeskrivningen sida 47, 48 och 49. Skyddsbestämmelser på plankartan reglerar att bullerkraven eller bullerförordningen ska uppfyllas.

Rev.

Risk (farliga verksamheter, farligt gods, radon, allergener, översvämning et cetera)			x	Planområdet gränsar till Söderleden i norr som är väg där farligt gods transporteras. En riskutredning har genomförts i samband med det aktuella planarbetet och skyddsavstånd har reglerats på plankartan, se planbeskrivningen avsnitt 4,6 Störningar, hälsa och säkerhet, <i>Risk</i> . Med vidtagna skyddsåtgärder bedöms påverkan hanterbar vid ett genomförande.
--	--	--	---	--

KLIMAT			
Påverkan	x		<p>Fjärrvärme finns utbyggt i närområdet. De nya byggnaderna har möjlighet att anslutas till fjärrvärmenätet.</p> <p>Utvecklingen av området innebär en förtätning av stadsdelen som skapar ett bättre underlag för den befintliga kollektivtrafiken. Planen medger en förtätning inom stadsdelen med fokus på integrering och förbättrade förbindelser mellan områden i staden. En tätare bebyggelse gynnar gemensamma trafik- och energilösningar.</p> <p>Kortare transportsträckor och effektivare utnyttjande av kollektivtrafiken kan leda till minskade utsläpp som påverkar miljön negativt.</p> <p>Förtätning med bostäder i närhet av förskolor, andra kommersiella verksamheter och övriga arbetsplatser skapar en situation där avståndet mellan boende och service minskar.</p> <p>De befintliga gång- och cykelvägarna behålls. Kompletteringarna i gång- och cykelvägnätet gör det smidigare och tryggare att gå och cykla.</p>

Anpassning	x			Bebyggelsens placering ska anpassas efter utförd dagvattenutredning. Lågt liggande mark sätts av som fördröjningsyta, gatorna höjdsätts för att säkra avrinning, markens utformning regleras för att säkra avrinning mot gatan.
ÖVRIGT				
	J	K	N	
Jämställdhet	x			Sammantaget bedöms planen ha en positiv inverkan på jämställdhet, se planbeskrivning för utförligare beskrivning.
Tillgänglighet	x			Sammantaget bedöms planen ha en positiv inverkan tillgängligheten i området, se planbeskrivning.
Barnperspektiv	x			Nya gång- och cykelvägar, förbättrar barnanpassade förbindelser med intilliggande stadsbebyggelse. Det nya parkområdet kommer att ges ett mer varierat innehåll och erbjuda flera typer av aktiviteter. Nya bostäder byggs i närhet av förskola.
Uppstår kumulativa eller tillfälliga miljöeffekter		x		Tillfälliga miljöeffekter kan uppstå i form av buller när ny bebyggelse uppförs och markberedningar genomförs. Avskärmning av byggarbetsplatsen kan hindra spridning av dammpartiklar och buller.

Främjas hållbar utveckling (energi, material, avfallsmängd)	x			Effektivare användning av marken, bra inomhusmiljö samt satsning på lägre energiförbrukning vid drift medför en positiv påverkan. Befintlig infrastruktur tas tillvara och mark utnyttjas effektivare. Hushållning av mark främjas och avståndet mellan bostäder och service minskas.
Betydande miljöpåverkan i närliggande kommuner eller land			x	Inte aktuellt inom planområdet.

Medverkande tjänstemän

Behovsbedömning har upprättats av Azita Taheri och har utarbetats i samverkan med Magnus Gullstrand på samhällsbyggnadskontoret i Norrköpings kommun.

Samhällsbyggnadskontoret

Anna Vernersson
gruppledare detaljplanering

Azita Taheri
planarkitekt

Referenser

Utredningar för detaljplanen

Antikvarisk inventering och klassificering av norra Vilbergen, Norrköping kv. Topasen, Smaragden och safiren, FREDRIKSSON arkitektkontor AB, 2015-09-14.

Arkeologisk utredning, etapp 1, Norra Vilbergen, Kv. Topasen, Smaragden och Safiren, Norrköpings socken, f.d. Sankt Johannes socken, Norrköpings kommun, Östergötlands län, Arkeologikonsult 2016:2987.

Bullerutredning för Gamla Övägen, SWECO Trafik- och infraplan Östergötland, uppdragsnummer: 7002579000, 2017-05-11.

En studie om hur Gamla Övägen kan få en mer stadsmässig karaktär, SWECO Trafik- och infraplan Östergötland, uppdragsnummer: 7002579000, 2017-05-12.

Förprojektering och hydraulisk modell dagvatten Vilbergen, Ramböll, uppdragsnummer: 1320027191, 2017-08-23.

Förprojektering Vilbergen PM, WSP samhällsbyggnad, Uppdragsnummer: 10257303, 2019-02-11.

Förstudie för Gamla Övägen, Next: Norrköping, Framtidens resor i Norrköping, WSP Sverige AB, 2018-06-29.

Luftutredning Vilbergen, Norrköpings kommun, SWECO Trafik- och infraplan Östergötland, uppdragsnummer: 7002837000, 2017-06-30.

PM/Markmiljöteknisk, inledande projekteringsunderlag, Norrköpings kommun, Vilbergen, Norrköping, ÅF-Infrastructure AB, Uppdragsnummer: 750702, 2018-07-13.

PM/Markmiljöteknik, kompletterande markundersökning Norrköpings kommun, Vilbergen, ÅF-Infrastruktur AB, Uppdragsnummer: 766079, 2019-05-06.

Markteknisk undersökningsrapport/geoteknik och markmiljöteknik, Norrköpings kommun, Vilbergen, Norrköping, ÅF-Infrastructure AB, Uppdragsnummer: 750702, 2018-05-18.

Naturinventering Vilbergen, Norrköpings kommun, Örnborg Kyrkander Biologi & Miljö AB och Pro Natura, Rapport 2016:09 version 2016-05-02.

PM Dagvatten Vilbergen, VAP Uppdragsnummer: 16059, 2016-08-28

Riskutredning Norra Vilbergen, Norrköping, ÅF-Infrastructure AB, Brand och Risk, uppdragsnummer 722642, Malmö 2016-05-30.

Trafikbullerutredning, Norra Vilbergen Norrköping, Soundcon, rapport: 12257-17062800 rev 3, 2019-03-18.

Trafikutredning för planområdet Vilbergen, SWECO, Trafik och infraplan Östergötland, uppdragsnummer 7001591000, rapport 2016-07-08.

PM, förslag till kompensationsåtgärder i samband med intrång i naturvärdesobjekt vid Vilbergen, Norrköpings kommun, Örnborg Kyrkander Biologi & Miljö AB publikations nr. 2018:27, 2018-11-09.

PM Trafikanalys av korsningspunkten Gamla Övägen/ Vilbergsgatan i Norrköping. Analys av signalreglerad korsning som ersättare till Vilbergstrondellen. Tillägganalys till "PM - Trafikanalys av Gamla Övägen i Norrköping", 180327. WSP Sverige AB, Uppdragsnr: 10208702, 2019-03-28.

Kommunala handlingar och riktlinjer

Avfallsplan 2013. Tekniska kontoret, Norrköpings kommun, 2013-08-26.

Cykelplan för Norrköpings tätort 2006. Tekniska kontoret, Norrköpings kommun, 2006-01-26.

Dagvatten, Riktlinjer för dagvattenhantering i Norrköpings kommun, Dagvattengruppen, Norrköpings kommun, 2009-03-19.

Gemensam översiktsplan för Linköping och Norrköping. Linköpings kommun och Norrköpings kommun. Juni 2010.

Natur och Kultur: miljöer i Östergötland, naturvårdsplan och kulturminnesprogram. Länsstyrelsen i Östergötlands län, 1983.

Naturvårdsprogram, med åtgärdsprogram, Norrköpings kommun 2008-2011, Norrköpings kommun.

Riktlinjer för en tillgänglig och användbar utemiljö. Tekniska kontoret, Norrköpings kommun, 2008-01-24.

Riktlinjer för parkering i Norrköpings kommun – Parkeringsnorm för bil och cykel vid etablering och exploatering. Norrköpings kommun. Antagen i kommunfullmäktige 2017-02-27.

Riktlinjer för utveckling av Norrköpings parker. Tekniska kontoret, Norrköpings kommun, 2007-11-15.

Åtgärdsprogram – PM10, Program för att sänka halterna av hälsoskadliga partiklar och andra föroreningar i Norrköpings kommun. Norrköpings kommun, 2006-06-07.

Översiktsplan för staden, Norrköpings kommun, antagen av kommunfullmäktige 2017-06-19.

Övriga utredningar och referensskällor

Fakta skog. Rön från Sveriges lantbruksuniversitet. ISSN: 1400-7789. Produktion: SLU, Fakulteten för skogsvetenskap 2014.

Jämställdhet i fysisk planering och byggd miljö – ett nytt perspektiv på vardagsmiljö 2006:1. Länsstyrelsen Östergötland, 2006.

Klimatanpassning i fysisk planering – Vägledning från länsstyrelserna. Länsstyrelserna, 2012.

Minskade utsläpp av växthusgaser från bebyggelse – Checklista för kommunal planering, Motala kommun, Länsstyrelsen Östergötland och Linköpings universitet, november 2010.

Vägledning för hälsokonsekvensbedömningar med fokus på social och miljömässig hållbarhet R2005:39. Statens folkhälsoinstitut. Stockholm, 2005.